

tosított tárgymutató hiányzik, hogy a nagy munka készen legyen. Részben anyagi nehézségek, részben a nyomda lassú munkája miatt azonban lassabban halad a munka, mintsem kívánatos volna. Pedig a Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Egyesülete egyik *legfontosabb* hivatásának tarthatná e kereskedelmi és tudományos szempontból egyaránt nélkülözhetetlen vállalkozás *sürgős* befejezését, illetve folytatását, mert ma már 18 évvel élünk e bibliografiai korszak után és ez a nagy távolság kultúránk kárára egyre veszedelmesebben növekszik. Reméljük azonban, hogy ez az év meghozza a befejező füzeteket és a következő a tárgymutatót is. Akkorára új decennium fog elkezdődni és az elmaradt két évtized bibliografiáját *egyszerre kell* elkészíteni. Úgy tudjuk, hogy a szerkesztő folytonos munkával — melyre utóbb a nyomdai késedelmek miatt jutott ideje — 1920-ig már össze is gyűjtötte a következő kötet anyagát, noha e háborús korszak bonyolult könyvtermelési viszonyai gyűjtését rendkívül megnehezítették. Mindent meg kell tennünk, hogy e korszak bibliografiája is mielőbb megjelenhessék és BARCZA Imre kiváló szakértelmével és szorgalmával neizeti bibliografiánk jól ismert régi hiányainak mielőbbi pótlására vállalkozhassék.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Magyar kormányzati bibliographia. Az 1925-ik évi törvények, kormányrendeletek, önkormányzati rendeletek és bírói döntvények alapján. Szerk. dr. *Krisztics* Sándor. II. évfolyam. Budapest, é. n. (1927.) Pfeifer F. (IV+345 l.)

Társadalomtudományi bibliographia. Budapest közkönyvtárainak 1925. évi szerzeményei alapján. Szerk. dr. *Krisztics* Sándor. II. évf. Budapest, é. n. (1927.) Pfeifer F. (VIII+1297. l.)

A Magyar Sociographiai Intézet 4. és 5. kiadványát vesszük kézbe a fenti címeken, a két évvel előbb megkezdett nagy bibliographiai vállalkozás folytatását. Nemcsak nagyobb munkát végzett ez alkalommal a szerkesztőség, hanem sikerrel hasznosította az előbbi kiadványoknál szerzett tapasztalatokat is.

A kötetek közül az első a törvények, különböző hivatalos rendeletek és bírói döntvényekről ad szakcsoportosított áttekintést. A második, társadalomtudományi bibliographia címen a szellemi tudományoknak jóformán egész nagy területét érinti, ha nem is egyenlő mértékben. A bruxellesi decimális osztályozás számrendjéhez mérve csak a tisztán természet-

tudományi jellegű ötödik, valamint az alkalmazott tudományokra vonatkozó hatodiknak egy része maradt adatok nélkül. Ha a rendelkezésre álló anyagi eszközöket meg lehetne toldani és nagy tudományos társulataink, főképen a Természettudományi, Történelmi és Nyelvtudományi Társulatok megfelelő részt vállalnának a munkából, nem sok kellene még és meglenne a régóta óhajtott általános évi bibliographia is. A dolog főfeltetele a helyes munkamegosztás biztosítása volna, mely ma már igazán nem megoldhatatlan.

Ez esetben nagyon meg lenne könnyítve a Sociographiai Intézet fáradságos munkája is, mert tisztán a társadalomtudományi szakokra korlátozódnék. Reményünk lehetne végül arra is, hogy az évi bibliographia anyagának aktualitása után legfeljebb egyévi késedelemmel tudna megjelenni.

Hogy azonban ezt a célt minél jobban megközelíthessük, a bibliographia szakcsoportosítását jóval közelebb kellene hozni a magyar közönség gondolatvilágához, vagy talán még inkább a logikai rendhez. Főösleges volna felsorolni a bruxellesi rendszer minden ismert nehézségét, logikátlanságát, elég ha csak azokra az erőszakos összevonásokra utalunk, amelyek a pedagógia, nyelvészet, történelem, földrajz, zenei stb. csoportokat jóformán áttekinthetetlenné teszik. Nem hinnénk, hogy e köteteknek külföldi kapcsolatai és használata oly erősek volnának, hogy saját kárunkra kelljen ragaszkodnunk egy oly rendszerhez, mely végeredményében amúgy sem igazán nemzetközi. Különben sem volna semmi akadály, hogy bármily eltérő szakcsoportosítás esetén ne kaphassák meg az egyes szakcsoportok a bruxellesi, vagy a többi fontosabb külföldi rendszer számozásaira vonatkozó utalásokat.

Egy ilyen rendszer ma elsősorban a szerkesztők munkáját nehezíti meg igen nagy mértékben. Már csak ezért is célszerűbb volna áttérni tehát egy modernebb, logikusabb szakrendszerre. Ha a szerkesztőség talán az első kiadványairól adott bírálatunk tanácsára választotta ketté addig egybefogott kiadványait, e tekintetben szintén előnyére fogadhatta volna meg a Magyar Könyvszemlében erre vonatkoztatott sorainkat. Tudjuk jól, hogy ez a feladat nem könnyű, de mégis megoldható, ha a szerkesztőség is azt akarja, hogy nagy gondal készült bibliographiája nehéz feladatainak teljes mértékben megfelelhessen. Dr. NYIREŐ ISTVÁN.

Westfälisch-Niederrheinisches Institut für Zeitungsfor-
schung. Stadtbibliothek Dortmund. Pressa Köln, 1928. 8 p.